

روز شمار

جمعه

۸ شهریور ۱۳۶۶

۵ محرم ۱۴۰۸

۳۰ اوت ۱۹۸۷

۵۷۱

هواپیماهای عراقی در دومین روز از آغاز مجدد حملات خود در خلیج فارس، امروز دو فروند نفت کش جمهوری اسلامی ایران را به نام‌های “شوش” و “سوسنگرد” که نفت خام را از جزیره خارک برای انتقال به مخازن شناور نفت (نفت کش‌های مادر) به “جزیره سیری” حمل می‌کردند، با موشک هدف قرار دادند. در این حمله به کسی آسیب نرسید ولی موتورخانه نفت کش شوش آتش گرفت که پس از مدتی، آتش‌سوزی مهار شد. ^(۱) در این حال نشریه “ساندی تلگراف” به نقل از آگاهان نظامی نوشت: «هواپیماهای عراقی پس از حمله به یک نفت کش ایرانی در ترمینال نفتی جزیره سیری، در فرودگاه‌های عربستان سعودی سوخت‌گیری مجدد کردند.» ^(۲) همچنین هواپیماهای دشمن امروز به منظور انهدام تأسیسات جزیره خارک، یک فروند موشک آگروسه به سوی این جزیره پرتاب کردند که این موشک با آتش پدافند جزیره هدف قرار گرفت و منهدم شد. ^(۳)

امروز بار دیگر چاه‌های نفتی لاوان - که روز گذشته مورد حمله هواپیماهای عراقی قرار گرفته بودند - آتش گرفتند که پس از چند ساعت تلاش مأموران آتش‌نشانی، آتش مهار شد. در حادثه امروز، بر اثر آتش گرفتن مخزن شماره دو گازوئیل این جزیره، چهل تن از مأموران آتش‌نشانی دچار سوختگی شدند و یک تن نیز به شهادت رسید. ^(۴)

چند فروند هواپیمای عراقی در ساعت ۱۵:۰۰ تأسیسات نفتی “تلمبه‌خانه گوره” در منطقه گچساران را بمباران کردند که خساراتی بر آن وارد آمد. ^(۵) خبرگزاری جمهوری اسلامی درباره اهمیت این واحد در صادرات نفت، گزارش داد: «تأسیسات نفتی گوره که مرکز عظیم پمپاژ نفت خام به جزیره خارک برای صادرات می‌باشد، به گفته یک منبع مطلع و مسئول، برآوردهای اولیه نشان می‌دهد که در حال حاضر امکان پمپاژ ۶۰۰ هزار بشکه در روز نفت به مبادی صدور نفت، در این تلمبه‌خانه از بین رفته است که یقیناً در امر صادرات نفت خام جمهوری اسلامی ایران تأثیر به‌سزایی خواهد داشت. تلمبه‌خانه گوره در صورتی که ایران قصد افزایش صادرات نفت خام خود را داشته باشد، می‌تواند بیش از چهار میلیون بشکه

در روز نفت را به سمت جزیره خارک پمپاژ نماید. این تلمبه‌خانه در چند کیلومتری " بندر گناوه " قرار دارد، محلی که قرار است در صورت فراهم نبودن شرایط صدور نفت از جزیره خارک، ایران از آن به عنوان مرکز مهم صادرات نفت خود استفاده کند. « (۶)

۵۷۲

امروز همچنین نیروگاه برق تبریز، پست انتقال برق همدان، ایستگاه مخابراتی اسدآباد، ارتفاعات سومار و منطقه فاو هدف حملات هواپیماهای عراقی قرار گرفتند. هواپیماهای دشمن سه بار، در ساعت‌های ۱۲، ۱۵، ۱۶ با تجاوز به حریم هوایی تبریز، نیروگاه ۷۰۰۰ مگاواتی و رادار " اردوگاه شهید باکری " این شهر را بمباران کردند (۷) که در این حمله دو مخزن نفت کوره - هر کدام به ظرفیت دو میلیون لیتر - و مخازن سوخت نیروگاه دچار آتش‌سوزی شدند * و خساراتی نیز به بخش‌های دیگر این نیروگاه وارد آمد؛ دو فروند راکت نیز در فاصله ۲۰۰ متری مرکز اصلی نیروگاه به دستگاه بویلر اصابت کرد، ولی خسارتی در برنداشت. همچنین بر اثر اصابت دو راکت به ساختمان بهداری نیروگاه، سه تن از کارکنان این نیروگاه به شهادت رسیدند. (۸) در حمله دوم عراق به تبریز، اردوگاه شهید باکری هدف قرار گرفت که در جریان آن، پنج تن زخمی شدند و خساراتی به ساختمان این مرکز وارد آمد. (۹) در همدان نیز دو فروند هواپیمای عراقی در ساعت ۰۰: ۱۲ و سه فروند دیگر در ساعت ۰۰: ۱۶، یک پست انتقال برق و ایستگاه مخابراتی ماهواره‌ای شهید قندی اسدآباد را بمباران کردند که قسمت کلیدهای قدرت در پست انتقال برق همدان آسیب دید. (۱۰) سپاه پاسداران ناحیه همدان در این باره گزارش داد: « دو فروند هواپیمای متجاوز عراقی نیروگاه تقویتی برق استان همدان واقع در جاده همدان - تهران را هدف قرار داده و چهار راکت به طرف تأسیسات نیروگاه پرتاب نمودند. دو راکت به تأسیسات و دو راکت دیگر به زمین‌های اطراف اصابت کرد که از دو راکت نخست، تنها یکی از آنها عمل کرده و خسارات جزئی برجای گذاشت. همچنین در جریان حمله به ایستگاه شهید قندی، از کارکنان این ایستگاه ماهواره‌ای که اکثراً بسیجی بودند، هفت نفر زخمی شدند.

هواپیماهای دشمن مجدداً در ساعت ۰۰: ۱۶ با سه فروند، نیروگاه را با چندین بمب مورد هدف قرار دادند که تنها یکی از آنها به داخل تأسیسات نیروگاه اصابت کرده و خساراتی به آن وارد کرد. سه بمب دیگر در زمین‌های اطراف نیروگاه فرود آمد که خساراتی در برنداشت. هواپیماهای دشمن به هنگام بازگشت، به قصد بمباران ایستگاه ماهواره‌ای اسدآباد بیش از ده بمب فرو ریختند که به جز یکی از آنها بقیه در بیابان‌های اطراف اصابت کرد. « (۱۱)

* این آتش‌سوزی پس از ۳۶ ساعت با تلاش مأموران آتش‌نشانی مهار شد.

امروز همچنین آسمان شهرهای ایلام، سنندج، ارومیه، میانه، خرم‌آباد و کوهدشت مورد تجاوز هواپیماهای دشمن قرار گرفت و دیوار صوتی بر فراز آنها شکسته شد.^(۱۳) در منطقه “دوشکان” از توابع کوهدشت نیز هواپیماهای عراقی پس از شکستن دیوار صوتی، مقداری اعلامیه، عکس اسیران و متن مصاحبه آنان درباره صلح را در منطقه پخش کردند.^(۱۳)

مناطق عملیاتی فاو، سومار و غرب نیز هدف حملات هوایی دشمن قرار داشتند. دو فروند هواپیمای عراقی در ساعت ۱۶: ۱۵ یکی از ارتفاعات منطقه عملیاتی سومار را هدف بمب‌های آتش‌زا قرار دادند که بر اثر آن، بخشی از مراتع منطقه دچار آتش‌سوزی شد. افزون بر این، هواپیماهای دشمن در پنج نوبت حریم هوایی مناطق جنگی و شهرهای غرب کشور را مورد تجاوز قرار دادند.^(۱۴) در منطقه فاو نیز یک فروند هواپیمای عراقی اطراف پد ۴ و ۶ و توپخانه کنار جاده ساحلی را بمباران کرد.^(۱۵)

۵۷۳

در پاسخ به حملات هوایی اخیر عراق [ر. ک. به: ۵۷۱، ۵۷۲ و ۵۶۱-۱۳۶۶/۷]، توپخانه دوربرد نیروهای خودی، چند مرکز نظامی و اقتصادی عراق را در جنوب این کشور زیر آتش خود قرار داد. یکی از فرماندهان قرارگاه خاتم الانبیاء در این باره گفت: «توپخانه رزمندگان اسلام از ساعت ۱۵ امروز مراکز نظامی - اقتصادی بصره و تأسیسات نفتی “برزگان” را زیر آتش گرفته و صدماتی بر آنها وارد آورده است.» همچنین از ساعت ۱۲، مراکز نظامی - اقتصادی بندر ام‌القصر هدف آتش توپخانه خودی قرار داشت.^(۱۶)

مسئولان نظامی و سیاسی کشور تهدید کردند که با هرگونه حمله عراق به شهرها و مراکز اقتصادی ایران مقابله خواهند کرد. “محسن رفیق‌دوست” وزیر سپاه، در گردهم‌آیی “حماسه‌سازان عاشورا” پایگاه مقداد، با بیان این مطلب که امروز امکان مقابله به مثل به مراتب بیش‌تر از گذشته شده است، “گفت: «چنانچه دشمن بخواهد شهرهای ما را بزند، ما هر روز با چند موشک، بغداد را هدف قرار داده و آن را با خاک یکسان خواهیم کرد.» وی افزود: «ان‌شاءالله در آینده نزدیک جنگ را با حملات فشرده و پی‌درپی، با حضور رزمندگان در قافله‌های حماسه‌سازان عاشورا رونق می‌بخشیم و قطعاً تکلیف جنگ را در میدان جنگ تعیین خواهیم کرد.»^(۱۷) محمد جواد لاریجانی معاون امور بین‌الملل وزارت امور خارجه نیز در گفت‌وگو با روزنامه آلمانی “دی ولت”، با اشاره به حملات هوایی عراق و سیاست مقابله به مثل جمهوری اسلامی گفت: «این حملات، خطری برای روند صلح به شمار می‌رود و تهران نمی‌تواند به صدام اعتماد کند، چرا که وی می‌تواند پس از امضای قرارداد صلح، بار دیگر ایران را مورد حمله قرار دهد.»^(۱۸)

۵۷۴

رژیم عراق با آغاز حملات هوایی به خطوط کشتی‌رانی در خلیج فارس، در نامه‌ای به سفیر امریکا در عراق، عملاً و رسماً به درخواست امریکا مبنی بر قطع حملات در خلیج فارس، پاسخ منفی داد. خبرگزاری رویتر گزارش داد: «عراق درخواست امریکا را به خاطر آنچه که این کشور (عراق) امتناع ایران از پذیرش آتش‌بس پیشنهادی سازمان ملل متحد توصیف کرد، رد کرده است. عراق پاسخ خود را رسماً به «لویو نیوتن» سفیر امریکا در بغداد، اطلاع داد.»^(۸)

۵۷۵

«مایکل آرماکاست» معاون وزارت خارجه امریکا، حملات عراق به منظور اعمال فشار بر ایران را قابل قبول خواند: «این حملات قابل درک هستند زیرا عراق اطلاع داده که ایران بایستی قطع‌نامه ۵۹۸ را محترم بشمارد. در نظر عراق، ایران برعکس، جنگ زمینی را همچنان دنبال می‌کند.» وی افزود: «پس از حملات عراق، خطرات یک ضدحمله ایران در خلیج فارس به دلیل حضور تقویت‌شده ناوگان‌های امریکا در منطقه، تشدید نخواهد شد.» آرماکاست افزود: «امریکا با نظر عراق موافق بوده و ما خواستار یک آتش‌بس کامل هستیم، لیکن ایران همچنان به قطع‌نامه شورای امنیت پاسخ نداده است.»^(۲۰) رادیو امریکا نیز حملات عراق را نشانه از دست رفتن شکیبایی این کشور دانست و کوشید جمهوری اسلامی ایران را مسبب این عمل معرفی کند.^(۲۱)*

۵۷۶

«جفری هاو» وزیر خارجه انگلستان، با صدور بیانیه‌ای، بدون اشاره به مسئولیت عراق در آغاز مجدد حملات در خلیج فارس، این اقدام را موجب گسترش جنگ دانست و افزود: «خبر حمله عراق علیه هدف‌های نفتی ایران، مرا حیرت زده کرده است. این حمله لزوم اقدام فوری شورای امنیت برای رسیدن به توافق در زمینه اجرای قطع‌نامه ۵۹۸ را مورد تأکید قرار می‌دهد.» در بخش دیگری از بیانیه آمده است: «انگلیس از ابتدای تصویب قطع‌نامه ۵۹۸، از دو طرف خواسته است که برای اجرای مفاد آن به طور جدی با دبیرکل سازمان ملل همکاری کنند. ما به خصوص ایران را به خاطر مین‌گذاری محکوم کرده و از عراقی‌ها خواسته‌ایم که حمله به کشتی‌ها را مجدداً از سرگیرند.»^(۲۲)

---

* گفتنی است که امریکا قبلاً از عراق خواسته بود که حملات هوایی خود را در خلیج فارس تا زمانی که امریکا نیروی کافی به منطقه وارد نکرده است، قطع کند و درست یک روز پس از اظهارات وزیر دفاع امریکا مبنی بر کافی بودن نیروهای اعزام شده این کشور (امریکا) به خلیج فارس، عراق مجدداً حملات هوایی خود را آغاز کرد. [ر. ک. به: ۶ و ۱۳۶۶/۷۶]

در این حال ، کاروان دیگری از نفت‌کش‌های کویتی تحت حفاظت نیروی دریایی آمریکا به سوی شمال خلیج فارس و در مسیر کویت در حرکت است . رادیو آمریکا به نقل از شاهدان عینی گفت : « دو کشتی که پرچم آمریکا روی آنها به اهتزاز درآمده است ، در پناه پنج ناو جنگی پس از عبور از تنگه هرمز به سوی کویت حرکت می‌کنند . » (۲۳)

۵۷۷

“روزنامه کریستین ساینس مانیتور “، “خبرگزاری فرانسه “ و “رادیو بی . بی . سی . “ با بررسی ویژگی‌ها و زمینه‌های حملات اخیر عراق در خلیج فارس ، بیش‌تر بر این نکته تأکید کرده‌اند که آغاز دوباره حمله به کشتی‌ها موجب افزایش تشنج در خلیج فارس خواهد شد . کریستین ساینس مانیتور در این باره نوشت : « این تهاجمات زمانی شروع شد که چهارمین کاروان نفت‌کش‌های کویتی تحت اسکورت آمریکا وارد خلیج فارس شد . عقیده بر این است که ناوهای آمریکایی هدف وسوسه‌انگیزی برای پاسداران انقلاب خواهند بود ، ولی سیاستمداران و برخی تحلیل‌گران می‌گویند ایران بعید است به طور مستقیم به ناوهای سرپا مسلح آمریکا حمله نماید . » (۲۴)

خبرگزاری فرانسه نیز در گزارشی نوشت : « نیروی هوایی عراق با از سرگرفتن حملات خود ، شرایطی را پدید آورد که به عقیده ناظران برای آغاز درگیری مستقیم میان آمریکا و ایران مناسب است . به عقیده ناظران ، خطر بین‌المللی شدن جنگ احتمالاً موجب تشدید مساعی دیپلماتیک برای پایان دادن به جنگ خواهد شد و عراق خواستار همین امر است . » (۲۵)

رادیو بی . بی . سی . با اشاره به اهداف عراق از شروع مجدد جنگ نفت‌کش‌ها و تجمع ناوگان نیروی دریایی آمریکا ، کوشیده است که ضمن بررسی واکنش‌های احتمالی ، در این زمینه ، ایران را از هر اقدامی که منجر به درگیری مستقیم با آمریکا شود ، بازدارد . رادیو بی . بی . سی . گفت : « این امکان وجود دارد که ایران با لفظ و گفتار به عراق پاسخ بدهد ، ولی از طرف دیگر ممکن است گفتار خود را با کار گذاشتن چند مین و حمله همراه سازد و نفت‌کش‌ها و تأسیسات نفتی کویت و عربستان ، کاروان‌های آمریکایی و حتی کشتی‌های آمریکایی را در معرض خطر قرار دهد . ایران راه‌های فراوانی برای تلافی دارد و اگر کار به عمل بکشد ، اوضاع وخیم‌تر خواهد شد . در چنین صورتی آمریکا نیز باید به یکی از راه‌هایی که در مقابل دارد ، متوسل شود . سیاست آمریکا در خلیج فارس تاکنون تحریک کننده نبوده است . و به نظر می‌رسد آمریکا تمایلی به جنگ با ایران ندارد . اینک نوبت اقدام ایران است . » (۲۶)

ایران هم باید بداند که هرگونه حمله تلافی‌جویانه وسیع آن کشور ، با قدرت عظیم نیروی دریایی آمریکا مواجه خواهد شد که هم‌اکنون در حدود ۴۰ رزم‌ناو در این منطقه دارد . « (۲۷) در این گفتار رادیویی “شهرام چوبین “ رئیس “مؤسسه مطالعات بین‌المللی ژنو “ در پاسخ به این پرسش که آیا ایران تهدید خود به انتقام‌جویی را عملی خواهد ساخت یا نه ؟ گفت : « برای ایرانی‌ها

لازم است که به نوعی انتقام بگیرند، زیرا آنها نمی‌خواهند در مقابل حملات هوایی عراقی‌ها و یا در مقابل حضور آمریکا در خلیج [فارس] بی‌تفاوت به نظر برسند. از سوی دیگر، آنها مجبورند به جای آن‌که در جامعه جهانی شدیداً متجاوز و عامل خطر به نظر برسند، به الزامات واقعی بپردازند. به همین دلیل فکر می‌کنم احتمالاً واکنش آنها نه با عجله، بلکه با تأخیر صورت گیرد و آنها خواهان از بین بردن تشنج هستند و امکان دارد انتقام خود را به حملات توپخانه و امثال اینها محدود نمایند.»

وی همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا موضع ایران به طریقی انعطاف‌پذیر و آشتی‌جویانه شده است؟ چنین پاسخ داد: «تصور می‌کنم که ایرانی‌ها تحت فشار زیادی گذاشته شده و توسط جامعه جهانی منزوی شده‌اند. قسمتی از آن به‌خاطر اقدامات ایران در خلیج فارس و همچنین در مناسبات دوجانبه با دیگر کشورها بوده است. رهبران ایران احساس می‌کنند، باید برای شکستن چنین انزوایی که گزیده‌اند، تلاش وسیعی انجام دهند و در این زمینه بیش‌تر دقت نمایند. این امکان واقعاً وجود دارد که اگر تعریف صحیحی و شناسایی از متجاوز - که عراق می‌باشد - صورت گیرد و شورای امنیت برای محکوم ساختن شدید عراق به‌خاطر استفاده از تسلیحات شیمیایی، اقدام نماید، آنها آتش‌بس ارائه شده را مورد بررسی قرار دهند و به نکاتی در قطع‌نامه که مورد حمایت آنها می‌باشد، عنایت نشان دهند، لیکن خود را به پایان دادن جنگ در جبهه زمینی متعهد نسازند.» وی افزود: «من تصور می‌کنم ایرانی‌ها می‌خواهند که از وجود عدم‌تأمیل برخی از اعضای شورای امنیت به ویژه آلمان، چین، اتحاد جماهیر شوروی و همچنین ایتالیا نسبت به تعیین زمان مشخصی برای اعمال مجازات‌های اجباری علیه ایران، بهره‌گیرند و از احتمال انجام چنین اقدامی از سوی شورای امنیت، بکاهند. بنابراین آنها با نکات مثبت قطع‌نامه بازی می‌کنند تا الزام سیاسی شورای امنیت را تا زمان برگزاری جلسه مجمع عمومی کاهش دهند و از تعیین ضرب‌العجل مشخصی برای اجرای مجازات شورای امنیت، جلوگیری نمایند.» (۲۸)

کاردار آلمان در ایران در مصاحبه با «روزنامه جمهوریّت» چاپ ترکیه، در پاسخ به این پرسش که آیا عراق می‌تواند با حمله به مراکز نفتی ایران، به اهداف خود برسد؟ گفت: «جای تردید نیست که پاسخ منفی است. جامعه شیعه ایران را نمی‌توان با توسل به زور مجبور به قبول نظرات سیاسی کرد؛ اشتباه عراق نیز در همین است که تصور می‌کند که با حمله نظامی به جمهوری اسلامی ایران قادر خواهد بود، به نتایج سیاسی دست یابد، اما با شناختی که ما از مردم ایران داریم، این یک خیال‌واهی بیش نیست.» (۲۹) (ضمیمه دارد)

۵۷۸

مصاحبه روز گذشته حجت‌الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی با روزنامه «تهران تایمز» و افشای دو پیام ارسالی آمریکا به ایران، از موضوعات مهم محافل خبری امروز بود.

روزنامه « واشنگتن پست » لحن سخنان آقای هاشمی رفسنجانی را در مقایسه با ماه‌های اخیر ملایم‌تر و آشتی‌جویانه‌تر توصیف کرد و نوشت: « سخنگوی وزارت خارجه آمریکا سخنان آقای هاشمی در مورد ارسال پیام از سوی آمریکا را تأیید نمی‌کند. » (۳۰)

روزنامه « المستقبل » چاپ فرانسه نیز مصاحبه آقای هاشمی را پیامی آشکار برای بهبود روابط تهران - واشنگتن توصیف کرد: « این اولین بار طی ماه‌های گذشته است که یک مقام بلندپایه ایرانی پیام علنی حاکی از آمادگی کشور متبوع خود برای تغییر برخی از موضع‌گیری‌هایش در قبال بهبود روابط بین واشنگتن و تهران را به دولت آمریکا ارسال می‌دارد و این تحول که بعد از مدتی تشنج و تیرگی شدید در روابط آمریکا و ایران ناشی از تصمیم ایالات متحده دایر بر حراست از نفت‌کش‌های کوییتی در آب‌های بین‌المللی خلیج [فارس] و همچنین به دنبال صدور قطع‌نامه ۵۹۸ و اعمال محاصره چندبعدی بین‌المللی علیه ایران حاصل می‌شود، از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. » (۳۱)

۵۷۹

« ادوارد برونسکی » معاون وزیر خارجه آمریکا که سرگرم دیدار از عراق است، با « طارق عزیز » معاون نخست‌وزیر و وزیر خارجه عراق دیدار کرد. واحد مرکزی خبر به نقل از رادیو کویت با اعلام این مطلب گزارش داد: « در این دیدار، طرفین در مورد کمک‌های امنیتی، علمی و تکنولوژی آمریکا به عراق بحث و مذاکره کردند. » (۳۲)

۵۸۰

امروز ساعت ۵ بامداد چهار تن از افراد ضدانقلاب که به منظور گرفتن اسیر، از عراق به منطقه « سرپل ذهاب » آمده بودند، دست‌گیر شدند. این عده در بازجویی اعتراف کردند که در مأموریت قبلی، پنج تن از پاسداران را ربوده و به عراق برده بودند. (۳۳) از سوی دیگر، قرارگاه حمزه سیدالشهداء (ع) اعلام کرد: « حمله ضدانقلاب به پایگاه « رابط ییلاقی » در زیر ارتفاع « زردکوه » و « اشنویه »، با مقاومت نیروهای مستقر در آن، بعد از یک درگیری شدید چندساعته، دفع شد. در این درگیری، اشرار پس از تحمل تلفاتی فرار کردند و از نیروهای خودی نیز دو تن مجروح شدند. » (۳۴)

۵۸۱

ستاد فرماندهی سپاه یکم نیروی زمینی سپاه پاسداران با صدور اطلاعیه‌ای، ضمن اعلام تاریخ اعزام به جبهه‌ها، از نیروهای اعزام مجدد، رزمی، رزمی - تخصصی و آموزشی خواست تا به اعزام سراسری « حماسه‌سازان عاشورا » بپیوندند. در بخشی از این اطلاعیه آمده است: « بسیجیان شیردل به پاخیزید که اینک وقت انتقام خون شهیدان کربلا و کربلاهای ایران فرارسیده و شرایط برای فرودآوردن ضربات محکم بر پیکر پوسیده صدام و صدامیان تاریخ

آماده شده است . « در پایان اطلاعیه از مردم درخواست شده است که برای صرفه‌جویی در کاغذ، این اطلاعیه را در معابر عمومی نصب کنند . (۳۵)

۵۸۲

به منظور ایجاد هم‌آهنگی‌های لازم در زمینه آموزش و افزایش توان رزمی نیروهای بسیج ادارات دولتی، جلسه‌ای با حضور وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، معاونان فرهنگی، اجرایی و دفاعی نخست‌وزیر و نمایندگی از سه قوه، در محل نخست‌وزیری تشکیل شد. در این جلسه، «محسن رفیق‌دوست» طی سخنانی تأکید کرد که نیروهای بسیج ادارات باید وسیع‌تر از امروز آماده شوند. «افشار» رئیس ستاد مرکزی سپاه پاسداران نیز با اشاره به نقش بسیج در جنگ گفت: «دشمنان انقلاب اسلامی پی‌برده‌اند که غیر از سپاه و ارتش باید روی یک نیروی قوی دیگری که ضربات مهلک‌تری به آنان وارد کرده، حساب کنند.» در پایان این جلسه، کارکنان بسیجی ادارات آمادگی خود را برای مقابله با توطئه‌های امریکا در خلیج فارس اعلام کردند. (۳۶)

به مناسبت هفته دولت، دکتر «سیدحسن فیروزآبادی» معاون نخست‌وزیر در هم‌آهنگی و نظارت بر امور دفاعی، در مصاحبه‌ای، فعالیت‌ها، امکانات و کمک‌های دولت را در زمینه پیش‌برد اهداف جنگ، تشریح کرد: «در کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی و نهادها، ستاد امور جنگ تشکیل شده و ارائه خدمات به جبهه‌های جنگ در اولویت قرار دارد. به طور کلی سیاست کلی دولت در شورای عالی دفاع، شورای عالی پشتیبانی جنگ، مجلس و هیئت وزیران اتخاذ و ابلاغ می‌شود. این امر به دو صورت انجام می‌گیرد: یکی انجام مأموریت‌های اختصاصی در جنگ که برای انجام این کار در دولت ستادها، کمیسیون‌ها، کمیته‌ها و هیئت‌هایی تشکیل شده که به صورت سازمان‌یافته از تخصص وزارت‌خانه و دستگاه‌های دولتی در رفع نیاز جنگ بهره‌گیری می‌کنند؛ مثل کمیسیون ویژه پشتیبانی مهندسی صنعتی جنگ. شیوه دیگر، بسیج امکانات و نیروی انسانی کلیه دستگاه‌ها صرف نظر از تخصص آنها می‌باشد.» (۳۷)

ضمیمه گزارش ۵۷۷

پس از چاپ این مصاحبه، وابسته دایره مطبوعاتی و فرهنگی سفارت آلمان غربی در نامه‌ای به روزنامه اطلاعات، مصاحبه را به شدت تکذیب کرد و منکر هرگونه مصاحبه‌ای شد. روزنامه اطلاعات در تاریخ ۱۳۶۶/۶/۱۶ اعتراض‌نامه سفارت آلمان غربی را چاپ کرد و در پاسخ به آن نوشت: «طبق قانون مطبوعات، متن نامه وابسته دایره مطبوعاتی و فرهنگی سفارت آلمان، کلیشه، متن اصلی مصاحبه دیپلمات آلمانی با روزنامه «جمهوریت» و خبر خبرگزاری جمهوری اسلامی چاپ می‌شود. در پیلان و پس از چاپ متن اصلی مصاحبه، اگر باز هم اعتراضی به اظهارات ناخواسته دیپلمات آلمانی توسط سفارت وجود دارد، به نظر می‌رسد این به روزنامه جمهوریت چاپ ترکیه مربوط می‌شود و باید با آن روزنامه‌در

میان گذاشته و مسئله حل شود. یقیناً روزنامه جمهوریت نیز پاسخی در اختیار دارد که خوش وقت می‌شویم با چاپ آن، خوانندگان را آگاه کنیم. « (۲۸)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۶/۶/۸

- ۱- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۶۵، ۱۳۶۶/۶/۱۰، ص ۴، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۲- مأخذ ۱، ص ۷، لندن - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۳- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۶۴، ۱۳۶۶/۶/۹، ص ۱۰.
- ۴- مأخذ پیشین، ص ۱۱، بندر عباس - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۵- مأخذ ۳، ص ۸، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۶- مأخذ ۱، ص ۳، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۷- مأخذ ۳، ص ۵، تبریز - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۸- مأخذ ۱، ص ۶، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۹- مأخذ ۳، ص ۵، تبریز - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۱۰- مأخذ ۳، ص ۷، همدان - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۱۱- سند شماره ۰۴۶۱۱۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه پاسداران ناحیه همدان، به ستاد مرکزی سپاه پاسداران، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۱۲- مأخذ ۳، صص ۸۱۰، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۱۳- سند شماره ۰۴۶۱۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از دفتر نمایندگی حضرت امام در سپاه لرستان، به نمایندگی حضرت امام - دفتر سیاسی، ۱۳۶۶/۶/۱۰.
- ۱۴- مأخذ ۱، صص ۵۶، باختران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۱۵- سند شماره ۲۹۰۵۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "گزارش نویسمای" شماره ۲۱، از معاونت اطلاعات قرارگاه نوح، ۱۳۶۶/۶/۱۱، ص ۳، و- سند شماره ۰۲۹۰۵۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "گزارش نویسمای" شماره ۵۸، از گردان اطلاعات ۷۲ نارالله، ۱۳۶۶/۶/۱۱، ص ۳.
- ۱۶- روزنامه رسالت، ۱۳۶۶/۶/۹، ص ۲.
- ۱۷- پیشین.
- ۱۸- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۶/۹، ص آخر، بن - خبرگزاری فرانسه.
- ۱۹- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، "گزارش‌های ویژه" نشریه شماره ۱۶۶، ۱۳۶۶/۶/۱۱، ص ۱۲، واشنگتن - خبرگزاری رویتر، ۱۳۶۶/۶/۱۰.
- ۲۰- مأخذ ۱۶، ص ۱۲، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از شبکه تلویزیونی ان. بی. سی.
- ۲۱- مأخذ ۳، ص ۲۸، به نقل از رادیو امریکا، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۲۲- مأخذ ۱۶، ص ۱۲، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۲۳- مأخذ ۳، ص ۲۸، به نقل از رادیو امریکا، ۱۳۶۶/۶/۸.
- 24- Richey, Warren Christion. Science monitor (Aug 31, 1987).
- ۲۵- مأخذ ۳، صص ۱۹-۱۷، واشنگتن - خبرگزاری رویتر، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۲۶- مأخذ ۳، ص ۱۵، به نقل از رادیو بی. بی. سی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۲۷- مأخذ ۳، ص ۳۰، به نقل از رادیو بی. بی. سی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۲۸- مأخذ ۳، ص ۳۴، به نقل از رادیو بی. بی. سی، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۲۹- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۶/۹، ص ۳، آنکارا - خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از روزنامه جمهوریت.
- ۳۰- مأخذ ۳، ص ۶۱، به نقل از رادیو امریکا، ۱۳۶۶/۶/۸.
- ۳۱- اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت ارشاد، "بررسی مطبوعات جهان"، نشریه شماره ۱۲۶۲، ۱۳۶۶/۶/۲۶، صص ۴-۳، به نقل از مجله "المستقبل"، چاپ فرانسه.
- ۳۲- مأخذ ۱۶، ص ۱۲، به نقل از واحد مرکزی خبر.
- ۳۳- سند شماره ۰۴۶۱۲۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از دفتر سیاسی نمایندگی حضرت امام در سپاه چهارم بعث باختران، به سپاه پاسداران، ۱۳۶۶/۶/۹.
- ۳۴- سند شماره ۰۴۶۱۴۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده قرارگاه حمزه سیدالشهدا (ع)، به فرمانده نیروی زمینی سپاه، ۱۳۶۶/۶/۱۰.
- ۳۵- روزنامه کیهان، ۱۳۶۶/۶/۸، ممیمه.
- ۳۶- پیشین، ص ۲.
- ۳۷- مأخذ ۳۵، ص ۱۸.
- ۳۸- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۶/۱۶، ص ۲.